

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Forslagets indhold og formål

Forslagets indhold og formål

Formålet med lovforslaget er at præcisere ansvarsfordelingen mellem kommunerne i de tilfælde, hvor der opstår spørgsmål i forhold til de gældende opholdskommuneregler. Lovforslaget præciserer desuden det kommunalpolitiske og amtskommunale ansvar for at følge op på klageinstansernes praksisundersøgelser på det sociale område.

Lovforslagets præciseringer af forskellige aspekter af ansvarsfordelingen i forhold til reglerne om handlepligt og mellemkommunal refusion er i sidste ende til gavn for borgerens retssikkerhed. Gennemskuelige og klare og sammenhængende regler på området forebygger at borgeren bliver kastebold mellem to kommuner, pga. en uhensigtsmæssig praksis. Ligeledes vil lovforslagets element om praksisundersøgelser være et skridt i retningen mod at understrege kommunalbestyrelsernes og amtsrådenes ansvar for at implementere retssikkerhed i kommuner og amtskommuner.

Baggrunden for ændringerne

Hovedreglen på det sociale område er, at det er den kommune, som handler i forhold til borgeren, som også skal betale for regningen. Reglerne om mellemkommunal refusion er en undtagelse til denne hovedregel, således at det er borgerens oprindelige hjemkommune, der betaler for foranstaltninger, der gives i en anden kommune. Reglerne sikrer, at borgeren bliver garanteret den bedste sociale indsats uanset i hvilken kommune, indsatsen kan gives.

Reglerne blev oprindeligt indført for at begrænse kommunernes incitamenter til "eksport" af sociale problemer ved at sende borgere, der medførte store økonomiske udgifter til social hjælp til andre kommuner. Reglerne modvirker også, at borgerne visiteres til foranstaltninger alene fordi foranstaltningen befinder sig i en anden kommune.

Socialministeriet er løbende blevet gjort opmærksomt på situationer, hvor borgerne på grund af uklarheder i ansvarsfordelingen mellem kommunerne risikerer at kommune i klemme, fordi de gældende regler ikke i tilstrækkelig grad tager højde for de pågældende situationer eller fordi situationernes specielle karakter gør reglerne uhensigtsmæssige.

Socialministeriet er ligeledes i sin løbende indsats for at forbedre retssikkerheden for borgeren blevet opmærksom på, at de praksisundersøgelser, der bliver udarbejdet på området, sjældent medfører, at kommunalbestyrelsen forholder sig til undersøgelserne i de tilfælde, hvor der er uhensigtsmæssigheder i forhold til kommunens administration af loven.

Lovforslaget består af 7 delelementer:

- 1) En sikring af borgerens retssikkerhed ved at fastlægge, hvilken kommune, som skal træffe afgørelse, hvis to kommuner er uenige om handleforpligtelsen.
- 2) En genindførelse af en retstilstand, hvor kommuner, der udviser passivitet i forhold til handleforpligtelse, kommer til at hæfte for betalingen, hvis den burde have iværksat foranstaltninger selv, men en anden kommune har ydet hjælpeforanstaltningen.
- 3) En sikring af, at kommunerne med forsorgshjem ikke belastes økonomisk, fordi betalingsforpligtelsen for forsorgshjemmenes borgere efter praksis i visse tilfælde overgår til den kommune, hvor forsorgshjemmet er beliggende.
- 4) En harmonisering af reglerne om adgang til refusion fra for plejevederlag til pasning af døende med retstilstanden i forhold til midlertidig hjemmehjælp, således at den kommune, hvor borgeren normalt bor, skal betale for pasning, der finder sted i en midlertidig kommune.
- 5) En ændring af praksis, således der i opgørelsen af refusion mellem to kommuner kan medtages udgifter til servicearealer. Servicearealer er nærmere beskrevet i bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser.